

Az erdő harca

Mennyire mások a fák, mint az emberek! Próbálj meg sértegetni egy ezüstoffenyőt! Nem fogja kivenni a fogadat! Öntözd meg egy bükkfa tövét tíz üveg vörösborral! Soha nem fog berúgni! Ugye igazam van? A fák nagyon mások, mint az emberek!

*

Történt egyszer a nagy erdő melletti kis erdőben, ahol mindig csend honolt, hogy motorzúgás erősödő robaja töltötte be a csapásokat. Három nagy tehergépkocsi érkezett, melyekről emberek ugráltak le. Magyaráztak, nagy karmozdulatokkal, hevesen vitatkoztak. Rajzokat vettek elő, melyeken magas épületek, széles vonalak és hosszú számok szerepeltek, s ezeket tanulmányozták. Körbesétálták a terepet, méricskéltek, tanakodtak. Később felpattantak a kocsikra, és nagy gázfelhőket eregetve elhajtottak. A fák tanácsa gyülekezőt rendelt el. Tagjai, azaz az erdő valamennyi fája, mint mindig, most is beszédbe elegyedtek egymással. Föld alatt összeérő gyökereiken át közölték egymással gondolataikat.

– Szerintetek ez mi volt? – kíváncsiskodott Bükk unoka, a legfiatalabb fa.

– Talán megelégték az irodai munkát, és a mi tiszta levegőnkön akartak egy kicsit felfrissülni – vélte Elemér, az ezüstoffenyő.

– Én úgy láttam, hogy tervrajzokat nézegettek – szólalt fel Platán Palkó.

– Amiben az ember keze van... no, csak annyit mondok, hogy ott nem sok jót sejtek – mondta vészjósló hangon Tölgy Tibó, a rangidős fa. – De várjuk ki a végét! Az az érzésem, hogy ezek még visszajönnek – tette hozzá.

– Mit vészmadárkods? Nem lesz semmi baj! – nyugtatták a többiek.

„Ahová az ember beteszi a lábát, oda beteszi a lábát a baj is!” – gondolta Tölgy Tibó, de megtartotta magának a véleményét.

A fa tanácsának tagjai visszaereszkedtek mély némaságukba.

*

Napok teltek, hetek múltak. Már mindenki elfeledte a történeteket. A fák napfényben sütkéreztek, a langy szellő óvó fuvallatokkal ringatta ágaikat. Egyszer csak rekedt károgás törte meg a békés csendet:

– Káááár, káááár, káááár! De még mennyire, hogy káááár! – rikoltzott a varjú torkaszakadtából. – Káááár! Káááár! – ismételte egyre.

– Mi ütött beléd, te csirkefogó? Hagyd abba! – próbálta Bükk unoka lehűteni a zajongó madarat.

– Káááár! Káááár! Én csak mond annyit, hogy igazán káááár! Hamarosan itt vége mindennek! Van volt erdő, van nincs erdő! Igazán káááár! – mondta kissé helytelenül fogalmazva a varjú, mert nem beszélt túl jól fául.

– Mit hordasz itt össze hetet-havat? – rivallt rá Elemér, az ezüstoffenyő.

– Ennek a flótásnak elment az esze – konstataálta Platán Palkó. – Ne is foglalkozzatok vele!

– Nem, nem! – tiltakozott a varjú. – Itt vége minden. Van volt, van nincs erdő! Ember több jönni-menni. Ember több mind fa kivág, mind-mind, sutty! Igazán kááár! Igazán kááár! Van nincs erdő, van lesz emeletes ház. Mindenki nyikk-nyekk! Igazán kááár! Igazán kááár! – kesergett a madár együttérzőn.

Tölgy Tibó bólintott:

– Igaza van. Emlékeztek azokra az emberekre, akik itt nézelődtek az erdőnkben? – kérdezte.

A többiek nem válaszoltak. Tibó így folytatta:

– Tervrajzokat nézegettek. Terepet felmérni jöttek. Hát persze! El akarják venni az erdőnket, az otthonunkat, ki akarnak vágni minket, hogy óriási épületeket húzzanak fel helyettünk! – kiabált a fa olyan ingerülten, hogy ágai belerázkódtak.

Társai az elmúlás, az otthon elvesztésének gondolatától némává dermedtek. Olyan némává, amilyenek az emberek látni szokták őket.

– Testvéreim! – törte meg végre Elemér a csendet. – Nem adjuk meg magunkat! Mi ezt nem hagyjuk!

– Nem hagyjuk! – harsogták a többiek is a csatakiáltást.

– Harcolni fogunk! – buzdította társait a fenyő!

– Harcolni fogunk! – visszhangzott szerte a lombkoronák sűrűjében.

*

Nagy, barna teherautó gurult lassacskán az erdő széléig. Ott pöffentett egy utolsót, majd megállt. Munkások szálltak le róla, és ijesztő láncfűrészeket szedtek le a kocsíplatójáról. A fák, bár felkészültek az emberek fogadására, összerezzenek, amikor meglátták a fűrészek éles fogait. A munkások megindultak, be az erdő közepébe, egyenest a fák felé, de a fák sem haboztak. Gyors ellentámadásba lendültek. Soha nem látott sebességgel új leveleket, hajtásokat növesztettek. Lombkoronáikon a leveleket olyan sűrűre változtatták, barna águkat olyan szorosra fonták össze nyúlfarknyi idő alatt, hogy úgy tűnt, mintha az egész erdő össze lenne nőve felülről. A fény alig tudott áthatolni az ágak, levelek sűrű hálózatán. Rettenetes sötétség ereszkedett az erdőre. A munkások nem láttak semmit, csak tapogatóztak a nagy feketeségben. Egymást szólongatták, és értetlenkedtek.

– Ilyet még életemben nem láttam! – hüledezett az egyik.

– Elátkozott ez az erdő! – átkozódott egy másik.

Nem számítottak rá, hogy az erdő fényes nappal vaksötétté válik, így lámpát sem hoztak magukkal. Botladozva megindultak kifelé, de látni nem láttak semmit, ezért hol az egyik, hol a másik fa érdes kérgébe ütköztek és ütötték be kezüket, lábukat, fejüket.

– Jaj, jaj! – nyögtek mindannyian. Mire kijutottak a sötétből, csupa lila és zöld folt tarkította őket mindenütt. Egy rakás rémült, óbégató ember csetlett–botlott egymás nyomában. Amilyen gyorsan csak tudtak, felpattantak a teherautóra és elviharzottak.

– Hurrá! Elmentek! – lelkesedett Platán Palkó.

– Győzelem! – harsogta Bükk unoka.

– Csak óvatosan! – figyelmeztette őket Tölgy Tibó. – Ezzel még nincs vége! Visszajönnék!

Azzal kiszabadították szorosan összefonódó ágaikat egymás szorításából, és elhullajtottak egy pár levelet, hogy utat engedjenek az éltető napsugaraknak, s hogy mindannyian ismét fényben fürödhessenek. Újból némaságba burkolóztak, és átadták magukat a csicsergő madárkórus bűvös zenéjének.

*

Tölgy Tibónak igaza lett. Az emberek nem sokat tétováztak, a teherautó még aznap visszatért. A munkások ezúttal erős fényű lámpákat is hoztak magukkal, ám volt nagy meglepetés: az erdő ezúttal nem borult sötétségbe, a sok új levélnek és hajtásnak nyoma sem volt. Azt hitték, képzelődnek.

„Ha nem tudnám, hogy a fák semmire sem képesek azon kívül, hogy itt állnak, még azt hinném, hogy ki akarnak babrálni velünk!” – gondolta a bajszos munkavezető, de a többieknek ezt nem merte elmondani. Félt, hogy kinevetik.

Nem tudta, hogy a többieknek hasonló gondolataik támadtak, de épp úgy nevetségesnek találták a dolgot, mint ő, így senki sem hozakodott ezzel elő.

– Indulunk! – hangzott el végül a parancs. Megindultak hát ismét, be az erdő mélyére, biztos, ami biztos, lámpával a fejükön s láncfűrészsel a kezükben. Mikor odaértek a fákhoz, a fűrészeket letették a földre. Mielőtt munkához láttak volna, megkopogtatták, megütögették a fákat, mintha csak meg akarnák büntetni őket azért a rettenetes sötétségért, amelyet korábban rájuk bocsájtottak. Ahogy két emberi kéz tapogatni kezdte Bükk unoka kéréget, az nagyokat nevetett, mert roppant mód csikis volt.

– Naaa, haa-haaaa! Ha haa haaagyjatok már! – rötyögött, és nevében nem az örömkönnyei folytak, mint az embereknek, hanem a gyantája.

– Ez az! – kiáltott fel a megvilágosodott Platán Palkó. – A gyanta! A gyantaaaa! Gyantára fel!
– adta le a fülest a többieknek.

Ez volt hát az újabb terv, amelyet a fák az életükre törő emberek ellen kiötlöttek. Vidám dolgokra, vicces történetekre gondoltak, és elkezdtek nevetni, egymást mind jobban magukkal

rántva kacagni. A sok nevetéstől kéregruhájukon egyre hízott, terebélyesedett a gyanta. Javarészt ott, ahol az emberek hozzájuk értek. Ahogy a munkások a fák kérgeit tapogatták, a gyantából mind több került a kezükre, és össze-vissza ragacsozta azokat. Minden tenyér úgy ragadt, mint a légyfogó.

– Hogy a varacskos disznó lábai álljanak keresztbe! – bosszankodott az egyik munkás.

– Kampec dolóresz! – átkozódott egy másik jómadár, bár fogalma sem volt róla, hogy ez mit jelent.

Alig bírták megmozdítani az ujjaikat a nyúlós, ragadós gyantától.

– Mi a ménkű folyik itt? – vakarták a fejüket.

– Ezt nem hiszem el! – dühöngtek, és a szemüket alaposan megdörzsölték, hogy megbizonyosodjanak róla, nem álmodnak-e. De mindezzel csak tetézték a bajt. Most már ragadt a szemük is meg a fejtetőjük is, melyet tanácstalanul vakartak meg.

– A pokolba! A pokolba! – üvöltöztek, s mivel így nem tudtak dolgozni, felpattantak a barna tehergépkocsira, és elrobogtak.

A fák most már visszafogottabban örültek. Tudták, a harc nem ért véget. De újabb napot és csatát nyertek az erdőnek.

– Azt hittem, halálra csikiznek! – nevetett még mindig Bükk unoka.

A többiek is mosolyogtak, majd elégedetten húzódtak vissza megszokott magányukba.

*

Két nap múlva újra felbukkant az erdő szélén egy teherautó, de ezúttal egy szürke színű. A rajta utazó munkások sem ugyanazok voltak, mint korábban. Ki tudja, azokat mi lelte? A fák az eltelt időben nem sokat lustálkodtak. Új csapdák állításán törték az évgyűrűiket.

Ezek az emberek is egészen közel merészkedtek a fákhöz, de az előzőek sikertelenségéből tanulva már nemcsak fejlámpát, de terepszínű ruhát, munkáskesztyűt és gumicsizmát is húztak. Épp hogy csak golyóálló mellény nem volt rajtuk! Így berezelní egy ártatlan erdőtől!

Legelől lépkedett a munkavezető. A többiek pár lépéssel mögötte. Egyszer csak zipp-zupp, trikk-trakk, előlről is, hátulról is, két oldalról is nagy törzsek, vastag ágak dőltek ki úgy, hogy minden oldalról körbevették, bezárták a munkavezetőt, aki nem tudott semerre sem lépni. Csapdába esett. A fák önfeláldozóan továbbra is hullatták korhadt darabjaikat a fogoly köré, mígnem egy olyan magas barikádot emeltek, amelyből az nem tudott kimászni. A munkavezetőnek azonban haja szála sem görbült, a fák ugyanis nem tudtak volna még egy légynek sem ártani, nemhogy egy embernek. De hogy hogyan tanítsanak valakit móresre, na annak kezdtek a mestereivé válni! A munkások feje persze vörös lett a méregtől.

– Hogy az a... – mondták, és válogatott cifra káromkodásokat kiabáltak. Tanakodni kezdtek, hogyan mentsék ki vezetőjüket a köré hullott fák fogságából, amikor nagyot dörrent, majd leszakadt az ég.

– Jöttem, ahogy megbeszélni, amici! – köszöntötte az eső a fákat, miközben lendületesen, kopogva hullottak az esőcseppek. Hogy miért köszönt olaszul? Hát mert ott született, és egészen onnan utazott idáig, hogy kiségitse a bajba jutott erdőlakókat.

– Köszönjük, eső cimbora! – hálálkodtak a fák, akik úriember módjára olaszul is megköszönték a segítséget:

– Grazie!

Az embereken hiába volt gumicsizma..., ahogy próbálták eltolni, szétszedni a csapdát, akkorákat estek-keltek a kiadós esőtől sártengerré vált, csúszós földön, hogy az erdő lakóinak azt öröm volt nézni!

– Hihihí, most megkaptátok! – vihogott együtt bükk, tölgy, fenyő és platán.

– Hahaha, álnok erdőirtók! – nevetett az eső, és még jobban rákezdte. – Kopogni violento – zuhogott vadul.

„El van átkozva ez a hely” – a munkavezető csak ennyit gondolt, miközben kezébe temette az arcát.

Mire a munkások kiszabadították vezetőjüket, a sok eséstől, csetléstől--botlástól fájt minden porcikájuk, és úgy belepte őket a sár, hogy fel sem ismerték egymást.

– Visszavonulás – vezényelt a munkavezető keserű arccal. Azon nyomban szedték a sátorfájukat, és továbbálltak.

A fák fellélegeztek, gyökereik bizseregtek a gyönyörűségtől, de egy szót sem szóltak.

*

Az erdő teljes legénysége haptákban állt. Várták a következő ütközetet. A fák mellett készen állt a földi és égi teremtmények színe-java is. Készen álltak a galambok, a nyulak, a szarvasok, a gyomnövények. És kész volt a haditerv is az újabb összecsapásra. Az erdő lakói éberren figyeltek, várakoztak.

Újabb két nap elteltével a szürke teherautó ismét felbukkant a láthatáron.

– Ezek aztán kitartóak! – ismerte el Bükk unoka.

– Miért, mi talán nem? – kérdezett vissza Elemér, az ezüstfenyő.

– A kölyöknek igaza van – helyeselt Tölgy Tibó. – Ezek soha nem adják fel!

– Ahogyan mi sem – ellenkezett tovább Elemér.

– Igaz, de nekünk hamarosan elfogynak a lehetőségeink, és akkor... – Tölgy Tibó félbehagyta a mondatot.

– Abba jobb bele sem gondolni! Halljátok, bele se gondoljatok! – tette őket helyre Platán Palkó.

A munkások kiszálltak az erdő szélén leparkolt autóból, és megindultak az erdőbe. Nagy meleg volt. Munkasapkájukat levették, és a fák tövébe helyezték. Az erdő frissen toborzott galambhadseregének több sem kellett. Egymást követő hullámokban repültek el az emberek felett.

– Cééé–lozz! – vezényelt a legelől repülő, és sorban a munkások fejére potyogtatták a galambáldást. A madarak adakozó kedvükben voltak, így nem fukarkodtak az ajándékkal: több csomagot is kiosztottak.

– Fujj, fujj – fintorogtak az emberek, és próbálták lerázni, letörölni fejükről a bűzőlgő pakkot.

– Ugyan mit kényeskedtek? – szólt le őket a munkavezető.

– Uram! Az mégse járja, hogy bűzös fejfel dolgozzunk egész álló nap! – szólt egyikük.

– Remek! – mondta gúnyosan a munkavezető. – Akkor mindenki törölje le magát, amennyire csak tudja! Aztán fel a sapkákat! – parancsolta. – Kényesek! – tette hozzá megvetően.

– Uram! Ebben a hőségben rá fog sülni a fejünkre! – próbálkoztak tovább a munkások, akik a legszívesebben hagytak volna erdőt, fákat, galambokat, és eltűntek volna erről az átkozott helyről.

– Márpedig a feladatunkat elvégezzük, különben megint a fejünkre koppint a nagyfőnök! Galambtrotty vagy izzadság! Lehet választani! – mondta mogorván a munkavezető, s hogy jó példával járjon elől, sebtében fejére kapta saját sapkáját. Ezzel meggyőzte a többieket, ők is így cselekedtek.

Azt azonban nem tudták, nem látták, nem sejtették, hogy a galambroham alatt a nyulak sem tétlenkedtek. Az erdő népes nyúlcsaládja lepottyintotta napi szükségletét, sok száz icipici bogyót észrevétlenül a földön heverő sapkába. Csakhamar nyúl és galambtrutyi folyt-potyogott végig az emberek fején. Savanyúan tekintettek egymásra.

– Ez már tényleg több a soknál! – zúgolódtak. Némelyikük keserűen felnevetett. Az egyik aztán egyszer csak fájdalmas hangon nyüszíteni kezdett, majd csatlakozott hozzá egy másik jelentkező, majd még egy és még egy. És így ment ez tovább.

– Aúúú, aúúú! – ordítottak, majd fordítva is. – Úááá, úááá!

A nyulak ugyanis, miután a munkások sapkáiba pottyintottak, ahogy az illetudó állatokhoz illik, bogyóikat befedték csalánnal. A csalán meg csíp-te, szúrta a munkások fejét.

„Szegény embert még az ág is húzza! Az az érzésem, hogy ez az erdő tudja, mire készülünk” – gondolta a munkavezető.

– Hátraarc! Indulunk haza – fújt visszavonulót. Lógó fejfel ballagtak vissza a teherautóig, hogy hazainduljanak tisztálkodni és gyógykenőcsökkel enyhíteni a csalán okozta csípéseket. Az ám, de csak indultak volna! A gépkocsi kerekei azonban olyan laposak voltak, mint a palacsinta. Az emberek megszegyenülten kullogtak haza a saját lábukon. A fák elégtételt érezve nevettek rajtuk, egy kicsit még meg is sajnálták őket.

– Köszönjük, szarvas. Nagy voltál! – hálálkodott Bükk unoka a szarvasnak, aki a gépkocsi kerekeit erős agancsaival kilyukasztotta.

– Csak azt kapták, amit megérdemeltek! – válaszolt a szarvas jámbor tekintettel, és búcsút intett a fáknak.

– Barátaim! – szólt Elemér, az ezüstoffenyő a többiekhez. – Újabb csatát nyertünk! – és lágyan ringatta ágait a szélben.

– Ne reménykedjete túlságosan! Nincs több fegyverünk, hogy megvédjük magunkat – hűtötte le őket Tölgy Tibó. – Ha ismét visszajönnek, abban nem lesz köszönet.

A többiek nem szóltak semmit, mert tudták, hogy Tibónak igaza van. Aznapra azonban már elég volt az izgalomból. A legjobb, amit tehettek, hogy megpihentek.

*

Az erdő fái Platán Palkó siránkozására ébredtek.

– Elvesztünk! Elvesztünk! Kivágnak minket! – jajgatott, ahogy a fűrész belekapott a törzsébe. Hamarosan az egész erdő a motoros fűrészek zajától volt hangos.

– Hát nem tágítottak – mondta Elemér, az ezüstoffenyő, Bükk unoka pedig pityeregni kezdett. A fűrészek fogai mind mélyebbre hatoltak a fák törzsében. Egyik fa dőlt ki a másik után. Méltósággal túrték elmúlásukat, de leírhatatlan szomorúság költözött a lelkükbe. Tudták, hogy amit eddig közös otthonuknak neveztek, hamarosan megsemmisül. Velük búsult a szél is, aki nagy löketekkel igyekezett kifejezni együttérzését.

Felkapta a magasba a fenyő és a platán propelleres magjait, és tovarepítette őket, túl a kis erdőn s túl a kis erdő melletti nagy erdőn. Ott aztán szétszórta őket.

– Nőjön belőletek egy új erdő! – sóhajtott, és meleg fuvallatával megcsókolta a földet.

A mókusok a bükkfák és a tölgyek makkjait szedegették össze. Annyit, amennyit csak elbírtak. Ám ahelyett, hogy megették vagy ínségesebb időkre tették volna félre őket, a szél által elhordott magok közelében a földbe ásták a makkokat.

– Szülessenek belőletek új fák! – kívánták a kis rágcsálók.

A kis erdőben már szinte minden fát kivágtak. Csak négyen kókadoztak: Bükk unoka, Elemér, az ezüstfenyő, Platán Palkó és Tibó, a tölgy. Érezték, hogy lassan ők is végleg elgyengülnek.

– Nincs tovább – pityergett Bükk unoka.

– Ne szomorkodj, öcskös! Az örök pihenés vár bennünket. Egy nagyobb és szebb csend, mint amit valaha is el tudtál képzelni! – vigasztalta Elemér.

– És különben is... az embereknek ugyanez a sors van megírva. Ők is születnek és meghalnak, mint mindenki ezen a földön... – mondta bölcsen Tölgy Tibó.

– Ne haragudjunk rájuk! A mi halálunk az életet jelenti számukra – vette védelmébe az embereket Platán Palkó.

– Ugyan! Dehogyan az életet! Csak a kényelmet! – vágott vissza Tibó.

– Azért van egy dolog, amiben hasonlítanak ránk – szólalt meg Elemér most már bágyadt hangon.

– Hasonlítanak? Ránk? Az emberek? Az ki van zárva! – ellenkezett maradék erejével a tölgy.

– Pedig van. Ahogy mi, úgy ők is abban hisznek, hogy majd az utódaikban élnek tovább. Higygyétek el, a saját szememmel láttam, milyen nagyon szeretik a gyerekeiket! – vette védelmébe az embereket Elemér.

Mást már nem tudtak mondani semmit. Ezek voltak a kis erdő utolsó fáinak végső szavai. Az egykor volt fák mély álomba merültek, amelyből soha többé nem ébredtek fel. De ott, a nagy erdőn túl elszórt magjaikból, melyekben ott ragyogott lelkük egy kicsiny darabja, új fák születtek és serkentek nagyra. A kis erdő fái bennük éltek tovább.

Balázs Szabolcs